

**UCHWAŁA NR XIX/79/2016
RADY GMINY KOBYLIN-BORZYMY**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2017 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579), w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487) Rada Gminy Kobylin-Borzymy uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2017 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kobylin-Borzymy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2017 roku.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Targoński

Załącznik do Uchwały Nr XIX/79/2016

Rady Gminy Kobylin-Borzymy

z dnia 28 grudnia 2016 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII W GMINIE KOBYLIN-BORZYMY NA ROK 2017

Rozdział 1.

WPROWADZENIE

Spośród licznych problemów społecznych występujących w naszym kraju, problemy związane z alkoholem stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania strefy ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Skala problemów związanych z alkoholem jest na tyle poważna, że każda gmina zobligowana jest ustawą z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do corocznego uchwalania przez Radę Gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadaniem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiaru tych, które aktualnie występują, oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do pokonywania już istniejących problemów.

Zgodnie z treścią tej ustawy gminy obowiązane są do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Ustawodawca wskazał gminom źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Jest to tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, zadania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok jest spójny również z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016r. poz.1492), gdzie jako realizatora zadań wskazano jednostki samorządu terytorialnego.

Rozdział 2.

DIAGNOZA DOTYCZĄCA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KOBYLIN-BORZYMY

Na dzień 20.12.2016 roku osób zameldowanych na terenie naszej gminy mamy 3416 powyżej 18 roku życia 2816. Rada Gminy określiła uchwałą Nr. XXXI/185/09 z dnia 29 maja 2009 następujące limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

- przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 9 punktów
- przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - 1punkt.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2016 rozpatrzyła 6 nowych spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu.

W 2016 roku złożono do sądu 2 wnioski o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego.

Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej).

Ze sprawozdania złożonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie-Borzymach wynika iż w roku 2015 roku wpłynęło 6 „Niebieskich Kart - A” a w roku 2016 – 11.

W skład zespołu wchodzi między innymi przedstawiciel GKRPA.

Znacząca część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki, których adresatami są dzieci uczęszczające do szkół, dla których Gmina oraz Edukator jest organem prowadzącym. Każda placówka oświatowa na terenie gminy realizuje własny program profilaktyczny.

W 2016 przeprowadzono pierwsze, na tak dużą skalę, badanie rozmiaru problemów społecznych na terenie Gminy Kobylin-Borzymy. Badano między innymi zagadnienia związane z alkoholem. Aby zapewnić reprezentatywność badanej populacji zbadano próbkę osób dorosłych, dzieci i młodzieży zamieszkujących i uczęszczających do Zespołu Szkół w Kobylinie-Borzymach, oraz sprzedawców zamieszkujących gminę Kobylin-Borzymy. Dane zostały zebrane w okresie 05-06.2016 roku, co pozwoliło na zrealizowanie łącznie 148 ankiet. Zróżnicowany dobór próby do badania pozwolił na pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy Kobylin-Borzymy i uzyskanie informacji oraz opinii z różnych środowisk.

Po analizie zebranych danych sformułowano kilkanaście wniosków, z których najważniejsze to:

- 15% ankietowanej młodzieży miała już kontakt z napojami alkoholowymi.
- najczęstszym powodem sięgania po alkohol jest ciekawość. 16% ankietowanych uważa, że do spróbowania namówieni zostali przez kolegę/koleżankę. 16% wskazuje na nowo poznanych znajomych, a kolejne 16% na nieznaną osobę.
- najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo, następnie w kolejności jest wino i wódka. Większość respondentów przyznała się, że spożywanie tych alkoholi było jednorazowe. Jest jednak grupa osób, które zadeklarowały, że spożywają alkohol codziennie.
- 15% ankietowanych zna ponad 20 osób spożywających alkohol. 12% zna do 10 takich osób, 29% deklaruje, że zna do 5 takich osób. Na szczęście aż 41% nie zna żadnej takiej osoby.
- dla 66% ankietowanych picie alkoholu jest bardzo poważnym problemem.

Otrzymane dane statystyczne powinny stanowić bardzo ważny punkt odniesienia dla planowanych działań profilaktycznych. Należy pamiętać o tym, że pomocy i dostarczania specjalistycznej wiedzy na temat uzależnień wymagają nie tylko dzieci oraz młodzież, ale także często ich rodzice, osoby dorosłe. Pomagać to nie tylko minimalizować skutki alkoholizmu, ale przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi. Pomagać to również podejmować działania polegające na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom, w przypadku presji otoczenia.

Rozdział 3. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kobylinie-Borzymach,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kobylinie-Borzymach,
- 3) Policja Sokoły,
- 4) Placówki oświatowe z terenu gminy Kobylin-Borzymy,
- 5) Punkt Konsultacyjny w Wysokiem Mazowieckiem,
- 6) Ośrodek Zdrowia.

Rozdział 4. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. Cel Strategiczny

Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież poprzez:

- Efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Kobylin-Borzymy, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

2. Zadania szczegółowe do realizacji w 2017 roku:

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu odbywa się poprzez:

- a) prowadzenie rozmów mających na celu zmotywowanie do udziału w terapii osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu,
- b) współpraca z Punktem konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin działającym w Wysokiem Mazowieckiem,
- c) kierowanie na badania osoby uzależnione od alkoholu przez biegłego sądowego, opłata za wydanie opinii, opłata sądowa od wniosków o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego,
- d) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, szkół i innych instytucji współpracujących z GKRPA,
- e) systematyczne szkolenie członków Gminnej Komisji, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i pedagogów zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu i innych patologii społecznych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie odbywa się poprzez:

- a) wspieranie pomocą psychologiczną rodzin z problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie i trudnościami w zakresie opieki i wychowania,
- b) wspieranie pracy zespołu interdyscyplinarnego udzielającego pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień, w szczególności w zakresie współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- c) finansowanie wypoczynku i rekreacji oraz zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kobylin-Borzemy z rodzin, w których występują problemy uzależnień, przemocy w rodzinie, jak również poprzez organizację różnego rodzaju festynów,
- d) organizacja i finansowanie imprez ukierunkowanych na popularyzację zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu i narkotyków organizowanych przez placówki (szkoły) np. konkursy, festyny, spektakle profilaktyczne.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, odbywa się poprzez:

Promocja zdrowia

- a) prowadzenie działań informacyjno- edukacyjnych w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających z spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
- b) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
- c) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
- d) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

Profilaktyka

Profilaktyka uniwersalna:

- a) wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych,
- b) wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,

- c) wspieranie programów oraz przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych,
- d) dofinansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież m.in. poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych,
- e) promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, oraz organizację wypoczynku letniego i zimowego, stanowiących alternatywną formę przeciwdziałania uzależnieniom,
- f) zakup materiałów profilaktyczno-edukacyjnych, prenumerata specjalistycznych czasopism.

Profilaktyka selektywna:

- a) wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- b) prowadzenie konsultacji i poradnictwa psychologicznego oraz zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczenie społecznym sprawiającej kłopoty wychowawcze oraz eksperymentującej ze środkami uzależniającymi.

Profilaktyka wskazująca.

- a) udzielanie specjalistycznej pomocy osobom z problemem alkoholowym i używających środków odurzających oraz wsparcia rodzinom tych osób,
- b) wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych obejmuje:

- a) współpraca ze stowarzyszeniem "Klub Rodzin Abstynenckich", placówkami oświatowymi, parafiami, w zakresie realizacji i finansowania działań mających na celu promocję zdrowego stylu życia poprzez kulturę, sport i turystykę z udziałem treści profilaktycznych lub informacyjnych o uzależnieniach.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego obejmuje :

- a) dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych.
- b) cofanie zezwolenia na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych: osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, a także na kredyt lub pod zastaw.
- c) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy.

Rozdział 5.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się w wysokości 100 zł. brutto za udział w każdym posiedzeniu tej komisji.

2. Za udział w przeprowadzeniu kontroli punktów sprzedaży Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 100 zł. brutto.

3. Za udział w szkoleniach lub innych pracach poza terenem Gminy przysługuje dieta i zwrot kosztów przejazdu na ogólnych zasadach.